

SNÁŘ Z TOVÁRNY

SOBOTA 28. 5. 2022

MAGAZÍN FESTIVALU DREAM FACTORY OSTRAVA 2022

PAŘÍZEK, HANDKE, ADAMEC... A JEDEN DVOJROZHOVOR O DVOU SUVERÉNNÍCH DIVADELNÍCH DUETECH

Po pátečním představení *Zdeněk Adamec + Sebeobviňování* jsme se krátce potkali – a také si povídali – s dvěma ze čtyř představitelů obou částí titulu – Jiřím Černým, který vystupuje v *Sebeobviňování*, a Martinem Pechlátem ze závěrečné části *Zdeněk Adamec*.

Prožívali jste vy sami příběh Zdeňka Adamce v roce 2003?

Martin Pechlát: Moc jsem to neprožíval. Jen to tak prošlo kolem mě.

Jiří Černý: Prožíval, protože v devadesátých letech probíhaly v Praze na tu dobu velké a zásadní demonstrace proti globalizaci a nadnárodním firmám nebo na podporu ekologického způsobu života. Byl jsem na Global Street Party a rok na to na demonstracích při Mezinárodním měnovém fondu. Rozbíjely se tam výlohy McDonald's. Mně bylo patnáct šestnáct, když jsem byl součástí takového hnutí. Do McDonalds's jsme

nechodili a bylo to pro nás něco jako sprosté slovo. Bojkotovali jsme Coca Colu a vlastně jsme žili antiglobalizací. Později proti tomu vznikla speciální protidemonstrační zásahová jednotka, ta další roky už fungovala efektivně, a nakonec se z ní stal solidní zásahový tým. Takže já jsem to Adamcovo sebeupálení prožíval jako takový definitivní konec devadesátých let.

Tituly Zdeněk Adamec i Sebeobviňování jsou založeny hlavně na textu a dialogu. Bylo složité vymyslet, jak budete využívat scénický prostor?

PROGRAM – SOBOTA 28. 5.

14:00	STUDIO G OSTRAVA Bílý tesák a odhozené srdce Studio G Ostrava	65'
16:00	DIVADLO PETRA BEZRUČE – MÁRNICE Sádlo Hlasohled Praha	45'
17:00	DIVADLO PETRA BEZRUČE Baletky Spitfire Company Praha	70'
19:00	DŮM KULTURY MĚSTA OSTRAVY Richard III. Dejvické divadlo Praha	150'
22:00	AMFITEÁTR ZA DOMEM KULTURY MĚSTA OSTRAVY Černá sanitka Činoherní studio Ústí nad Labem	45'

Pechlát: Hra Zdeněk Adamec je vlastně psána pro čtyři postavy. Dušan ji upravil pro nás dva se Standou Majerem. Už v procesu zkoušení jsme byli omezeni scénografií, takže příliš prostoru pro velké plány a improvizace nebyl.

Černý: Určitě. V tom kostele je prostor definovaný projekcí, a přesto, že inscenace je založená na mluvení, tak to určitě není žádná rozhlasová hra, ani statické rezonování textu v prostoru. Zároveň je to akt zhmotňování literatury na jednom místě tady a teď a jistou akčnost si žádá. A ano, najít si cestu, která by nedezinterpretovala význam textu bylo těžké.

První a druhá část představení je propojena výstupem přímo na ulici před divadlem, kam přicházejí diváci z kostela, kde se odehraje část první. Výrazně se konfrontujete diváky a kolemjdoucími. Dostavily se někdy nějaké vyložené nepřátelské reakce na tyto provokace?

Černý: To se stalo právě dneska. Jedna starší dáma mi na otázku, jestli se cítí jako oběť, odpověděla „šalom“ a sekla do mě hřbetem ruky. Bylo to velice razantní, až mě to překvapilo. Bylo vidět, že toto pro ni bylo za hranicí. Jinak, lidi obecně nejsou rádi, že jsou omezení při vstupu do divadla. Většina má tu představu o průběhu, že bude první část, přesun, občerstvení, chlebiček, a potom část druhá. Nemusí jim dojet, že by toto mohlo být součástí představení a může to něco sdělovat.

Martine, v části Zdeněk Adamec nastane situace, kdy máte se Stanislavem Majerem k sobě fyzicky velmi blíz-

ko, dokonce se líbáte. Jak se Vám tato scéna zkoušela?

Pechlát: Byly to jedny z nejzábavnějších momentů během zkoušek.

Jiří, je pro Vás složité přizpůsobovat hlas různým typům kostelů?

Černý: Já vnímám to echo a obecně akustiku kostela tak, že mi pomáhá si uvědomit, že si mám na prostor dávat pozor technicky. Ta zpětná vazba mi paradoxně pomáhá, lépe se uklidním a zvolním tempo.

A je pro Vás obtížné hrát v představení, které je z poloviny německy a z poloviny česky?

Černý: Já měl to štěstí, že jsem s Dušanem poprvé spolupracoval už v roce 2005. Dělalí jsme Zmatky chovance Törlesse od Roberta Musila. Hráli jsme je v Berlíně v Deutsches Theater na Malé scéně. Do té doby jsem německy neuměl. Taky jsem třeba ještě hrál v Brémách. Je to vlastně díky Dušanovi, že výrazně více účinkuji v německých divadlech a filmech. Takže ne, zase takový problém to nebyl, i když náročné to bylo.

*Za rozhovor děkuje
Viktor Hájek*

KDE SE NACHÁZEJÍ HRANICE TĚLESNÉ KRÁSY?

Nedokonalosti těla patří k tématům mnoha módních časopisů, debat v médiích, uměleckých děl, ale také zpovědí lidí (zejména žen), které se se svým fyzickým zjevem nedokážou smířit. Proč? Protože okolí jim dává jasně najevo, že jakákoli tělesná anomálie je nepřijatelná. Svě o tom ví také zpěvačka, hudebnice a performerka Ridina Ahmedová, která na festival Dream Factory veze o této problematice inscenaci s příznačným názvem Sádlo.

Co Vás první napadne, když se řekne tělo?

Asi hmota. Tekutiny. Pudy. Je to vlastně velmi animální základ, do kterého tu více, tu méně vdechujeme ještě další dimenze na vyvážení nebo doplnění, někdy i na skrytí toho zvířete v nás.

Jako první mě na Vaší inscenaci zaujal samotný název. Proč zrovna Sádlo?

Pro mě je to slovo, které vystihuje všechny ty urážky, sebekritiku, dokonce až sebenenávisť, kterou mnoho žen vůči svému tělu pociťuje. Hledala jsem jeden termín, který to celé shrnuje, a tohle mi přišlo jednoznačné v tom, kolik emocí tenhle v podstatě neutrální pojem nese.

Inscenaci Sádlo předcházela stejnojmenný podcast na Radiu Wave, ve kterém jste se věnovala problematice těla v současném společenském diskurzu. Kdy jste pocítila poprvé potřebu se k tomuto tématu vyjádřit?

Ono to bylo chronologicky naopak. Nejdříve vzniklo představení, ale kvůli covidu šel ven první podcast. Ten ale vznikl vlastně jako důsledek sběru audionahrávek pro představení, které pro mě byly tak silné, že jsem z nich nechtěla jen vyeditovat fragmenty. Chtěla jsem, aby je někdo mohl slyšet víc v celku, a proto jsem oslovila Radio Wave.

Jaká byla geneze inscenace?

Miřenka Čechová a Tantehorse zveřejnili výzvu a nabízelí podporu třem divadelním projektům, v nichž performer bude ochoten vystoupit ze svojí komfortní zóny. Přestože jsem zpěvačka a byla to pro mě úplně nová věc, rozhodla jsem se, že téma Sádla chci zkusit scénicky uchopit a přizvala jsem k režijní spolupráci tanečnici a choreografku Alenu Dittrichovou, dramaturgicky se na projektu podílely ještě Miřenka a Alice Koubová. Pustila jsem se do děsivé i fascinující cesty, kdy jsem se z celkem už dobře známé role zpěvačky vypravila někam úplně do neznáma.

V inscenaci zpracováváte téma tělesných anomálií (např. anorexie nebo obezita), které se ve společnosti reflektují omezeně. Vy je ve své tvorbě včetně performance Sádlo zpracováváte dosti upřímně a bez skrupulí. S jakými se setkáváte ohlasy?

O poruchách příjmu potravy jako takových v představení řeč není, přestože už je dnes zřejmé, že je to častý následek právě urážek a nevyžádaných komentářů na vzhled. A musím říct, že ani anorexii, ani obezitu neberu jako anomálii. Pokud je definice anomálie „odchýlení se od normálního jevu“, pak si můžeme klást otázku, kde je ta hranice. Poruchy příjmu potravy i obezita jsou stavy, které řeší opravdu velké množství lidí a mají velké množství příčin. Shodneme se na tom, že to není zdaleka ideální stav, ale urážkami, šikanou a ponižováním opravdu nikomu nepomůžete. A to je vlastně asi hlavní impuls pro mě – mluvit o tom, jak se žije v těle, když se s tímhle pravidelně setkáváte, protože společnost vnímá nevyžádané zraňující komentáře jako přijatelné.

*Za rozhovor děkuje
Petra Kupcová*

ANKETA: SEBEOBVIŇOVÁNÍ ZDEŇKA ADAMCE?

Když se roku 2003 před budovou Národního muzea v Praze upálil devatenáctiletý student z Humpolce Zdeněk Adamec, média ve zkratce psala o „činu vyšinutého jedince“. O necelých 20 let později se jeho aktu, na nějž veřejnost rychle zapomněla, snaží porozumět rakouský spisovatel a dramatik Peter Handke ve hře Zdeněk Adamec. A spolu s ním následně i tvůrci inscenace Zdeněk Adamec + Sebeobviňování, kterou připravilo a na festivalu Dream Factory také včera uvedlo pražské Divadlo Na zábradlí. A my jsme po představení položili divákům dvě otázky.

1. Věděli jste, kdo to byl Zdeněk Adamec?

Zdeňka: Ne, přiznávám se, že jsem to nevěděla. Ale o všech dalších pochodních, které byly v představení zmíněny, ano.

Jaroslav: Nevěděl, ale nastudoval jsem si program. Podle mne je jeho příběh zajímavý, ale úplně s ním nesouzním.

Alice: Ne, nevěděla, ani jsem si předtím nic nehledala. Jsem zvyklá prvně zhléd-

nout představení a poté si vyhledávám další zdroje.

Václav: Předtím jsem věděl pouze obecně, kdo je Zdeněk Adamec. Než jsem dnes přišel, zjišťoval jsem si podrobně další informace o inscenaci.

2. Byla pro Vás inscenace něčím provokativní?

Zdeňka: Provokativní ano. Možná zdán-

livě svou jednoduchostí i mnohostranným a velmi pestrým pohledem od grotesky až po patetičnost, vlastně tak, jak by měl člověk hledat pravdu.

Jaroslav: Pravděpodobně tím, že vyřadil osvětlení na Hradčany. Nemyslím si ale, že by tam bylo úplně něco provokativního, je to člověk od člověka. Ale pro někoho mohlo být provokativní vidět dva polonahé muže na jevišti.

Alice: Asi ne, líbí se mi černý humor, nebo když je představení na hraně kořektnosti.

Václav: Viděl jsem daleko provokativnější představení. Inscenace podle Handkeho většinou bývají provokativní, takhle mi taková nepřišla.

Ptala se Lucie Hajdůvková

POZVÁNKA: ČERNÁ SANITKA

Bojíte se rádi? A bojíte se rádi v divadle? Pak byste si na závěr sobotního programu určitě neměli nechat ujít černou komedii Černá sanitka, kterou na Dream Factory přiveze ústecké Činoherní studio. Titul vychází ze stejnojmenné knihy etnologa a folkloristy Petra Janečka, která pojednává o populárních a strašidelných městských legendách. Talentovaný režisér Adam Ernest vybral z knihy tři z nich – příběh černé sanitky, vyprávění o mizející stopařce a také Hansi Hagenovi – a spojil je do jednoho napínavého strašidelného příběhu. A oč v něm jde? Prohradíme vám, že se odehrává v Ústí nad Labem (ale klidně by se mohl stát kdekoliv, třeba právě v Ostravě), kde se setkají tři kamarádi v závěru neobvykle prožitého akademického roku plného distanční výuky. Začíná léto a konečně nastává období, kdy vzduchem pulsuje hudba a svět se pomalu vrací do normálu. Musíme si ale dávat pozor, v okolí sídliště totiž někdo v dodávce unáší kvůli orgánům děti a mladé lidi... Jak to vše dopadne, tak to se dozvíte v sobotu 28. května ve 22:00 v amfiteátru za Domem kultury města Ostravy.

P. S. Pro jistotu vás ještě upozorníme, že inscenace je velmi specifická. V přítomnosti diváků se nad ní pravděpodobně zasmějete, ale o samotě – třeba právě cestou z divadla domů – byste se mohli klidně i dost bát... Tak přijďte raději rovnou s přáteli... (sh)

MANUÁL: JAK ZA VODNIKY OSTRAVIC!

Chystáte se v neděli na procházku? A věděli jste, že se i v Ostravě zabydleli vodníci? Co takhle spojit příjemné s užitečným a prozkoumat, jak se jim tady daří? A my vám poradíme, jak a kde se s nimi setkat

1. Začněte v čase od 11 hodin tím, že se vydáte z centra města k mostu Miloše Sýkory. Zde nemůžete minout prvního vodníka Hgvf. Bude na vaší cestě jediný, kdo má zájem o lidské záležitosti a mluví lidskou řečí. Ale rozhodně nic neudělá zdarma, takže si dávejte pozor, jakou dohodu s ním uzavřete.

2. Za Sýkorovým mostem zabočte doprava. Doprava... Až narazíte na scho-

dy, sejdete a přiblížte se k řece a kráčejte po jejím břehu. Vodník Ghrvf – ten nejstarší a nejmávanější ze všech – chce mít o všem přehled. Pokud ale nechcete riskovat vodnickou konfrontací, zůstaňte u řeky, jeho vytříbený hudební projev uslyšíte i tak.

3. Pokud budete pokračovat kolem řeky dál, dostanete se k divočejším a nebezpečnějším vodníkům. U hrad-

ni lávky sídlí dva. Nevybouřený Bršf a druhý vodník Rfvl. Ale kdo ví, možná se budou dobře schovávat...

4. Kdesi na stinných místech mezi majestátními sloupy pod mostem pak údajně přebývá vodník Rcsf. Ostatní si od něj drží odstup, ale je jim užitečný na špinavou práci. Že se bojíte? Ale ne...

5. Dál už můžete pokračovat svou vlastní cestou. Nebo se klidně vrátit zpátky a projít se kolem vodnických existencí ještě jednou.

LUKÁŠ TRPIŠOVSKÝ: BYLA TO SPOLUPRÁCE ZN. IDEÁL!

pak během zkoušek přišlo napadení Ukrajiny a najednou jsme se přestali ptát, o čem a proč to hrát.

Čím je vaše verze Richarda III. jiná, než ty existující?

To by měl posoudit spíš někdo jiný. Myslím ale, že soubor Dejvického divadla má právě obrovský smysl pro životní paradox a z něho vyplývající černý humor. To se tam otisklo. Je to takové žánrové divadlo na divadle, divadlo světa.

Kde se zrodil nápad, že na sebe Lukáš Příkazký bude s každým dalším zavražděným oblékat kus jeho oděvu?

Vždy jsou pro nás důležití spolupracovníci, celý inscenační tým, který vytváří ideu budoucí inscenace. Řešili jsme, jak nahradit ten tradiční „richardovský“ hrb a zároveň s hrbem – s tím „omezením“ – nějak naložit. Pravděpodobně to vymyslela Simona Rybáková nebo Martin Chocholoušek anebo Martin Kukučka. Ono je těžké určit, co a jak vzniklo ze vzájemných rozhovorů. Někdo řekne nápad a ten druhý ho posune zas dál. Tak pracujeme.

Co byl váš hlavní cíl při inscenování tohoto Shakespearova dramatu?

Se ctí se popasovat s tím přenádherným textem. Obstát. Obhájit si ho před sebou. Vytvořit každou z těch jednotlivých postav, uvěřit jejich motivacím. Na základě toho vytvořit ono uchopování moci a jeho důsledky. A zároveň neztratit tu zábavnost toho všeho, ten anglický humor.

Ptala se Lucie Kubelková

Vyvrcholením sobotního programu bude uvedení inscenace Dejvického divadla Richard III. To do Shakespearova dramatu otisklo svůj specifický humor a dalo mu tak novou a velmi osobitou tvář. Se souborem se pak úplně poprvé setkal také režijní tandem SKUTR – tedy Martin Kukučka a Lukáš Trpišovský. A právě s druhým z nich jsme si povídali o okolnostech spolupráce s Dejvickým divadlem a nápadu inscenovat toto slavné drama.

Jednalo se o první spolupráci SKUTRu s Dejvickým divadlem. Jaké bylo setkání s tímto souborem?

Byla to taková ta spolupráce „zn. ideál“. Vše vznikalo na základě vzájemné inspirace, s humorem, lehce, kolektivně. Každý den jsem se těšil na zkoušení.

Proč právě Richard III.?

Když jsme jednali s Martinem Myšičkou o titulu, ukázalo se, že z mnoha důvodů by byl žádaný pevný text.

A když už pravidelný dramatický text, začali jsme přemýšlet o Shakespearovi, který se za dobu existence Dejvického divadla moc často neuváděl, takže i pro herce to byla zajímavá výzva. Já jsem z pracovních důvodů právě půl roku před tím přečetl dvě tetralogie Shakespearových historických her. A už tenkrát mne Richard III. uhranul. Je to skvěle napsané drama, které má v sobě ukrytý černý humor. To mám rád. Říkali jsme si, že z toho uděláme takovou žánrovku – „tarantinovku“,

PÁTEČNÍ FOTOOHLÉDNUTÍ

27 aneb morbidní kabaret o popravě českých pánů proměněný ve fantastický zážitek

Inscenace „27“ divadelní společnosti Geisslers Hofcomoedianten je pojata jako kabaretní exkurz do historie a pojednává o popravě 27 českých pánů v roce 1621. Jednotlivá představení jsou pak určena jen pro 27 diváků. Možná i proto, že právě diváci se stanou nezbytnou součástí scénografického řešení a jsou vtahováni do mimořádného zážitku, který vám teď zprostředkujeme alespoň skrze naše fotoohlédnutí! A narazíte-li někdy v budoucnu na inscenace Geisslerů, určitě si je nenechejte ujít. Slibují zaručené zážitky, na které rozhodně jen tak nezapomenete!

Maryša: Příběh vraha – nekonvenčně pojaté open-air provedení klenoty české dramatiky v podání Jihočeského divadla a v režii Janka Lesáka

Maryša je chlap a nejvíc kamarádí s černoškou. Náves malebné moravské vesnice a před statky se zelenající malé zahrádky tentokrát zastoupily prostory amfiteátru Domu kultury města Ostravy, kde u táboráku plápolajícím ve staré litinové vaně a za zpěvu Mochomůrek bílých diváci očekávali (zlo)čin nejzásadnější! Co by na to asi řekli bratři Mrštici!?

24.-31. 5. 2022 Ostrava

NE 29/5 – 11:00
centrum Ostravy

VODNIK OPEN

bazmek entertainment Brno / režie: Eva Lietavová, Anna Prstková, Jakub Růžička
Délka: 180 minut

Svět se mění nejen na souši, ale i pod vodou, takže i vodníci hledají nové způsoby přežití. Domluvili jsme se s některými z nich, že svolí ke krátké lidské návštěvě. Během nevšední procházky po břehu Ostravice tak budete mít možnost prozkoumat, jak se u nás zabydleli.

NE 29/5 – 14:00
za Dómem kultury
město Ostrava

BRATŘÍ SPECIÁL

Bratři v tricku Praha / režie: Adam Jarchovský a Václav Jelínek

Délka: 60 minut

Jedinečné a neopakovatelné představení, o jehož průběhu rozhodují diváci. Bratři v tricku přivázejí do Ostravy rekvizity svých pouličních představení Malíři, Prasečí cirkus nebo letní Běžkařská odysea. Račte si připomenout či doplnit chybějící zážitky.

NE 29/5 – 15:00
Divadlo loutek Ostrava

MYŠI PATŘÍ DO NEBE

OSTRAVSKÁ SEKCE / Divadlo loutek Ostrava / režie: Karel Růžička a Lenka Sedláčková

Délka: 75 minut

Jevišttní zpracování stejnojmenné knížky vypráví o myšce Šupito, která během pronásledování hladovým lišákem Bělobřichem spadne do propasti. Její život ani příběh tím ale nekončí, protože se dostane do nebe a po krátkém čase se tam znovu potká s Bělobřichem...

NE 29/5 – 16:00
Dům kultury
město Ostrava

KRAMEROVÁ VS. KRAMER

Prešovské národní divadlo / režie: Júlia Rázusová

Délka: 90 minut

Inszenace inspirovaná románem Averyho Cormana Kramerová versus Kramer, známého také díky úspěšné hollywoodské filmové verzi s Meryl Streep a Dustinem Hoffmanem, přináší téma selhání partnerského vztahu a rodičovství – a to ve formálně velmi netradičním zpracování.

NE 29/5 – 19:00
Divadlo Antonína Dvořáka

BEZ ROUCHA

SLAVNOSTNÍ ZAKONČENÍ / Divadlo v Dlouhé Praha / režie: Hana Burešová

Délka: 150 minut

Dnes již klasická komedie o tom, jak se dá i nedá dělat divadlo, zavede diváky na poslední zkoušku před premiérou bulvární frašky a posléze i na její devadesátou reprízu. Pot, slzy i krev tečou z herců zájezdové společnosti! A potečou i z herců Divadla v Dlouhé! Proč, proboha, proč?! Vždyť je to jen divadlo.

Snář z továrny – magazín festivalu Dream Factory Ostrava 2022. Sobota 28. května, číslo čtvrté.

Šéfredaktorka: **Pavla Bergmannová** (pb), kontakt: bergmannova.pavla@gmail.com. Redakce: **Silvie Hajdíková** (sh), **Viktor Hájek** (vh), **Lucie Kubelková** (lk), **Petra Kupcová** (pk). Fotografie: archiv festivalu Dream Factory Ostrava, **Ondřej Durczak**, **Lukáš Horký**. Grafická úprava: **Jan Kulich**. Szabza: **Lukáš Horký** – Surbanz. Zpravodaj vydává Dream Factory Ostrava. Ředitel festivalu: **Tomáš Suchánek**.

POŘADATEL

SPOLUPOŘADATEL

k u l t u r a
Dům kultury
město Ostrava

dpb

AKCE SE USKUTEČŇUJE ZA PODPORY

OSTRAVA!!!

III
NADACE ČEZ

Festival je realizován za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky, Statutárního města Ostrava a Moravskosleského kraje. Děkujeme za podporu Nadaci ČEZ a Ostravským vodárnám a kanalizacím a.s.